

UNA PERSONA MOLT VINCULADA AL MOVIMENT VEÏNAL

FOTO: Tony Alcántara / El fotògraf Ramon Torralba Sans, amb una fotografia panoràmica del barri de Balàfia de l'any 1985, a la biblioteca del Centre Cívic

Torralba Sans reflecteix en fotos quan **Balàfia** vivia vora la via

El fotògraf fa la donació a l'Arxiu Municipal de Lleida del seu fons de 1.039 negatius de fotografia i 17 films de Súper-8

Ramon Torralba Sans ha fet donació a l'Arxiu Municipal de Lleida del seu fons audiovisual format per 1.039 negatius de fotografies i 17 bobines de pel·lícules en format Súper-8, en què es veu l'evolució i el desenvolupament del barri de Balàfia del 1976 al 1986.

Lleida
XAVIER NADAL

L'Arxiu Municipal de Lleida està inventariant i catalogant tota la documentació aportada per poder-ne fer difusió pròximament. En Ramon Torralba Sans és un lleidatà que ha viscut gran part de la seva vida al barri de Balàfia. Es podria definir com una persona amb inquietuds i fotògraf de professió i que està molt vinculat al moviment veïnal de Balàfia. Als 15 anys va entrar a formar part de la parròquia del barri i simul-

làniament es va afegir al grup de joves, que l'any 1979 va crear la Cursa Popular de Balàfia -el mateix any en què es va dur a terme la primera edició de la Cursa del Corte Inglés-. L'any 1977 va ser el representant del grup de joves a l'Associació de Veïns i Veïnes de Balàfia i des de llavors sempre ha estat una persona molt activa en la defensa dels interessos de la seva zona.

COMISSIÓ ORGANITZADORA

Torralba Sans va explicar que "la donació té el seu origen en la celebració del 50è Aniversari del Moviment Veïnal a Balàfia, en què em van convidar a formar part de la comissió organitzadora. Aleshores, vaig remenar el meu arxiu i el de l'associació de veïns i vaig contactar amb l'Arxiu Municipal per fer la donació a la ciutat per tal que la memòria històrica del barri no es perdi".

FOTO: Tony Alcántara / Imatges de la via que partia l'antic barri de Balàfia, exposades al Centre Cívic

La signatura de la donació d'aquest material es va fer el 23 de setembre a la biblioteca del Centre Cívic en un acte públic, que es va incloure en la programació del 50è Aniversari del Mo-

viment Veïnal a Balàfia, al qual, a més del donant, hi van assistir la tinenta d'alcalde i regidora del barri, Jordina Freixanet; la cap del Servei d'Arxiu i Gestió de Documents, Iolanda Enjuanes, i el

president de l'Associació de Veïns i Veïnes, Toni Baró.

Torralba Sans va comentar que "m'ha fet molta il·lusió que l'acte de donació del fons s'hagi inclòs dins de la programació del 50è

FOTO: R. Torralba Sans (Arxiu Municipal) / Cruïlla d'Alcalde Porqueras amb plaça Europa

FOTO: R. Torralba Sans (Arxiu Municipal) / Obres del cobriment de la via de l'any 1983

FOTO: R. Torralba Sans (Arxiu Municipal) / Panoràmica del barri de Balàfia a l'any 1983

FOTO: R. Torralba Sans (Arxiu Municipal) / Cursa Popular de Balàfia de l'any 1984

FOTO: R. Torralba Sans (Arxiu Municipal) / Un dels actes de la Festa Major del 1984

FOTO: Tony Alcántara / Torralba Sans va recollir la vida quotidiana de la gent de Balàfia

aniversari del moviment veïnal, que hagi estat una activitat pública i que a partir d'ara l'Arxiu Municipal de Lleida i la ciutat disposi d'un material que servirà per explicar com era la Balàfia dels anys 70 i 80 del segle XX".

HISTÒRIA DE LA CIUTAT

En aquest sentit, en l'acte oficial de donació la tinenta d'alcalde va destacar el valor testimonial de les donacions a l'Arxiu, i va remarcar el fet que aquesta sigui la primera que fa un particular vers la vida del seu barri, ja que "gràcies al coneixement de la història dels barris també podem explicar la història de la ciutat".

A banda de les 1.039 fotografies, bàsicament en blanc i negre, i les 17 bobines de pel·lícules en format Súper-8 en color, on es veu l'evolució urbanística del barri i les activitats que organitzava l'entitat veïnal, Torralba Sans va cedir una filmació sobre la riuada de novembre de l'any 1982, l'enregistrament d'imatges dels primers cursos de l'Escola Municipal de Belles Arts, de la qual va ser alumne de fotografia i vídeo, i una col·lecció de la revista *Voravia*, el butlletí històric de l'Associació de Veïns de Balàfia.

Una altra de les aportacions importants que ha fet és el cartell de les Festes de Sant Anastasi del

1980, del qual no es conservava cap exemplar i que ajudarà a completar la col·lecció de l'Arxiu Municipal. També es va incloure un programa de la festa de Sant Joan de Balàfia i de la Festa de Maig de Lleida del 1981. Torralba Sans va assegurar que "amb la donació del meu fons vull homenatjar els meus pares que em van donar suport des de l'inici amb la meua feina de fotògraf i a la gent del barri que surt a les fotografies".

"De cara al futur, tinc la intenció de publicar un llibre de fotografies sobre el barri de Balàfia, amb l'aportació de fotos de l'arxiu de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI), algunes imatges pròpies i

també de l'associació de veïns", va apuntar.

CANVIS URBANÍSTICS

Va destacar els importants canvis urbanístics que s'han realitzat a Balàfia dels anys 70 del segle XX, com ara la construcció de la nova Balàfia, ja que abans només hi havia camps des de l'actual carrer Penedès fins al Secà de Sant Pere. També va fer esment del soterrament de la via del tren (que es va acabar el 1983), ja que abans provocava constants accidents i aïllava Balàfia de la resta de la ciutat; l'avinguda de Pinyana, i l'edificació del Centre Cívic (inaugurat el 1999).

"Gairebé totes les millores urbanístiques són fruit de les reivindicacions veïnals", va deixar anar Ramon Torralba Sans. Així, les protestes dels veïns per tal que es fes el cobriment de la via va ser l'origen de la constitució de l'associació de veïns.

Pel que fa al futur, es va queixar que no hi ha cap element emblemàtic que identifiqi el barri i per això va proposar que s'instal·li una escultura o, tal com va plantejar a la tinenta d'alcalde Jordina Freixanet durant l'acte de la signatura de la donació del fons audiovisual, es pinti la façana del Centre Cívic amb diferents colors per treure-li l'aspecte gris que té ara.